

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ (ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ)

Β΄ ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΛ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

(Επισημαίνεται ότι οι απαντήσεις που προτείνονται για τα θέματα είναι ενδεικτικές. Κάθε άλλη απάντηση, κατάλληλα τεκμηριωμένη, είναι αποδεκτή.)

ΘΕΜΑ 1 (μονάδες 35)

1^ο υποερώτημα (μονάδες 10)

Ο συντάκτης θεωρεί πως η ανεργία είναι ένα στρεσογόνο γεγονός που επιφέρει στον άνεργο άγχος, χαμηλή αυτοεκτίμηση, απαισιόδοξη οπτική για το μέλλον του και αρνητικά συναισθήματα για την κοινωνία. Ακολουθως, παραλληλίζοντας το άγχος από την ανεργία με τον θάνατο ή την ασθένεια, εκτιμά πως αυτή οδηγεί τους νέους σε καθήλωση σε νεότερα ηλικιακά στάδια ως προς την αυτοεικόνα τους, αλλά και σε ψυχοσωματικά προβλήματα ή σε αυτοκαταστροφικές συνήθειες και σε αντικοινωνική συμπεριφορά.

2^ο υποερώτημα (μονάδες 10)

1^{ος} τρόπος συνοχής: Η έλλειψη (απουσία υποκειμένου «τα παιδιά» στις περιόδους λόγου: Όταν φτάνει η ώρα να εργαστούν ... να τη ματαιώνουν. Καλούνται να αναβάλουν τα όνειρά τους για λιγότερο ή περισσότερο χρόνο

2^{ος} τρόπος συνοχής: Η δεικτική αντωνυμία «αυτό» (ονοματική αναφορά) στην φράση «Αυτό δημιουργεί» με την οποία ξεκινά η επόμενη περίοδος λόγου από τις δύο παραπάνω.

3^ο υποερώτημα (μονάδες 15)

- «δεν μπορούν να πάρουν στα χέρια τους τα ηνία της ζωής»→ δεν μπορούν να ελέγξουν την εξέλιξη της ζωής τους.
- «κι έτσι ψαλιδίζουν τις προσδοκίες τους από τον εαυτό τους και τους άλλους» → κι έτσι αποκτούν περιορισμένες προσδοκίες από τον εαυτό τους και τους άλλους.
- -«να βρουν διέξοδο στον αλκοολισμό και στην κατάχρηση άλλων ουσιών»→ να νιώσουν ανακούφιση με τον αλκοολισμό και την κατάχρηση ουσιών.

Το ύφος του λόγου μετά την αντικατάσταση διαφοροποιείται, γιατί ο λόγος χάνει τη ζωντάνια που πρόσφερε η μεταφορική χρήση της γλώσσας και την πρόκληση συναισθηματικής φόρτισης στον αποδέκτη. Έτσι θα λέγαμε πως μεταβάλλεται σε ένα ύφος πιο αντικειμενικό, απρόσωπο και τυπικό. Πληροφορεί και δεν ευαισθητοποιεί τον αποδέκτη για το πρόβλημα της ανεργίας.

ΘΕΜΑ 4 (μονάδες 15)

(Οι απαντήσεις είναι ενδεικτικές. Κάθε άλλη ερμηνεία κατάλληλα τεκμηριωμένη είναι αποδεκτή)

Είναι ευδιάκριτο πως η στάση του ήρωα, που παρουσιάζεται μέσα από ενός είδους εσωτερικού μονολόγου από τον αφηγητή, δείχνει αρνητισμό ως προς την ανεργία του, καθώς νιώθει απίστευτη πλήξη και βαρεμάρα, καθηλωμένος στο πατρικό του σπίτι (αλλά τί να κάνει τα βράδια . . . κι άκουγε μουσική), απογοήτευση και αίσθηση ματαίωσης των ονείρων του (Αλλά δεν είναι ζωή να . . . ότι εσένα η ζωή σου πήγε χαράμι). Ακόμα κι όταν βρίσκει κάποια δουλειά άσχετη με το αντικείμενο των σπουδών του (από δάσκαλος λογιστής;) νιώθει ότι ντρέπεται γι' αυτήν και τον τρόπο απόκτησής της. Αντίθετα, η Μάρη είναι αισιόδοξη βρίσκοντας ότι η εργασία του μπορεί να έχει μελλοντικά καλές και ενδιαφέρουσες προοπτικές και ότι, δεδομένου πως βρίσκεται σε Σωφρονιστήριο ανηλίκων, έχει και στοιχεία κοινωνικής προσφοράς (δες το και σαν κοινωνική προσφορά . . . να ανοίξει το σχολείο).

Ο μαθητής / -τρια, ανάλογα με τα προσωπικά του βιώματα και τον χαρακτήρα του, μπορεί να συμφωνήσει με τον άνεργο ήρωα, γιατί συναισθάνεται το αδιέξοδο και τα αρνητικά συναισθήματα που προκαλεί η ανεργία σ' έναν νέο άνθρωπο, ή να ταυτιστεί με τη Μάρη, γιατί, όταν κάποιος είναι άνεργος, αρκεί μια εργασιακή νέα αρχή, για να δει τα πράγματα πιο θετικά και να παλέψει περισσότερο για τα όνειρά του.